

1) Struktura argumentace.

Autorův výklad je srozumitelně strukturovaný. Práce je dělena na dvě hlavní části (“Panovník”, “Pyramidový komplex”), z nichž každá je dále členěna na tři podkapitoly (A–C). Autor si nejprve zvolil funkční rámec pro analýzu staroegyptské královské ideologie, jímž je pětice jmen královské titulatury. Ta byla po svém ustavení Egyptany užívána ve víceméně stejné podobě několik tisíc let – lze proto považovat myšlenky, které v jakési zkratce vyjadřuje, za skutečně konstitutivní pro královský úřad. Autor také správně identifikuje dva základní klíčové koncepty, které lze z titulatury vyčíst – panovníkovu božskou podstatu a duální charakter jeho úřadu. Autor následně dospívá k závěru, že hlavní rolí královského úřadu bylo prostředkování mezi různými opozicemi, které jsou jasně formulovány v rámci titulatury a královské ideologie obecně. Ty autor implicitně dělí na opozice “vnitřní” (král coby sjednotitel Obou zemí – tedy Horního a Dolního Egypta) a “vnější” (král coby klíčová osoba definující způsob vztahování se egyptské kultury ke všemu “cizímu”, tedy neegyptskému). Oba typy opozice autor následně převádí na mytologickou rovinu vztahu bohů Hora a Sutecha, kterou je možné dále překódovat ve vztah dvou základních principů – řádu (*maat*) a ne-řádu (*isfet*). Jak autor podotýká, kontakt mezi těmito silami obecně (a tudíž mezi jednotlivými projevy těchto dvou základních principů na dalších ontologických úrovních) zprostředkovává panovník ze své unikátní pozice boha na zemi a hlavního kněze. Autor tak odhaluje, že pozice krále byla ze své podstaty liminální a představovala vlastně jakýsi staroegyptský prostřednický archetyp – instituční vyjádření schopnosti kultury protikladné skutečnosti vtělit do systému. Podle autorova mínění tato prostřednická schopnost našla své architektonické vyjádření v monumentální formě pyramidových komplexů. Architektura i reliéfní výzdoba podle autora zhmotňuje prostřednickou funkci panovníka podrobenou nejzazší zkoušce, a totiž jeho přechodu z tohoto na onen svět. Autor zároveň pracuje s myšlenkou, že paradoxní skutečnost úmrtí božského panovníka (ohrožující integritu královského úřadu a tudíž páteře celé kultury) dokázali tímto způsobem Egyptané transformovat v obnovující akt zrodu panovníka nového.

Z tohoto hlediska práce splnila cíl, který si vytkla – z religionistického hlediska autor dokázal propojit odlišné typy primárního materiálu (královská titulatura a reliéfní výzdoba v pyramidových komplexech), který má ovšem zároveň společného jmenovatele, panovníka. Autor zdůraznil prostředkující funkci panovníka a dokázal ji následně rozpoznat v jeho různých projevech a ukázat jejich vzájemné propojení.

Body: 8

2) Formální úroveň.

Práce nemá žádné závažnější formální nedostatky. Poznámky pod čarou jsou užívány správně a na vhodných místech. O to více je škoda, že obsahuje spíše větší množství chyb stejného typu. V poznámkách pod čarou autor například užívá zhruba v sedmdesáti procentech případů anglickou zkratku “p.” při odkazování na stránky namísto českého “s./str.”. Občas autor nechal ve větách slova, která tam nepatří – zjevně pozůstatky předešlých verzí textu. Autor má také tendenci nadužívat slova “tak” a “pak”. Ačkoliv v průběhu psaní práce jejich výskyt značně omezil, i tak je možné je nalézt na často nepotřebných místech, kde narušují plynulost textu.

Určitě bylo možné ještě více času věnovat celkové grafické úpravě textu (lépe text působí zarovnaný do bloku, občas autorovy nešťastně vyšel nadpis podkapitoly a první řádek na konec stránky, atd.).

Všechny tyto chyby svědčí proto spíše o podcenění poslední fáze kontroly závěrečné podoby textu než o nějakých zásadních formálních neznalostech autora.

Body: 6

3) Práce s prameny.

Sekundární prameny jsou využívány korektním způsobem. Na místech, kde autor přímo cituje, jsou tyto pasáže jasně graficky odděleny. Je sice pravda, že se autor spokojuje s relativně menším množstvím sekundární literatury (hlavním zdrojem informací mu bylo podle odkazů zhruba pět šest publikací). To samo o sobě není špatně, ale může to vyvolávat otázky, zda skutečně poskytuje čtenáři reprezentativní pohled na stav současné diskuze (na základě znalosti případných dalších textů musím ovšem podotknout, že si nemyslím, že by autor prostudováním dalších pramenů byl nucen zásadně změnit svá stanoviska – což ovšem nemusí být jasné někomu, kdo se danou problematikou nezabývá). Ani příliš nevdí, že některé z autorem často citovaných publikací jsou spíše charakteru obecného, určeného pro širší veřejnost. I tyto obecnější texty jsou totiž spolehlivé co do svého obsahu a vhodně zvolené.

Autor se mohl ovšem pokusit o trochu více pracovat s relevantním textovým materiálem, například s Texty pyramid. Ačkoliv na úrovni bakalářské práce a od neegyptologa by bylo nefér očekávat práci přímo s původními texty, existuje přesto mnoho relevantních překladů, které mohl autor použít. Konfrontací autorových interpretací královské titulatury a reliéfní výzdoby s texty by se jeho argumentace mohla stát výrazně přesvědčivější.

Body: 6

4) Vlastní přínos.

Práce přichází s několika originálními nápady. Skutečnost, že hlavní role krále bylo prostředkovat mezi různými ontologickými sférami, není sama o sobě nijak nová. Autor ovšem originálním způsobem interpretoval paralelní výskyt scén, v nichž je znázorněn panovníkův kontakt s “cizím”, “neegyptským”. Podařilo se mu velice pěkně vystihnout strukturální vztah mezi zdánlivě nesourodými scénami rozbíjení hlav nepřátel-cizinců a přinášení tributu/zboží z ciziny. Poukázal na dvojaký charakter “cizího” coby prvku stvořeného k opanování zároveň ovšem také coby sféry obsahující regenerativní potencialitu, bez které rád nemůže existovat. Funkčním způsobem na tuto situaci aplikoval některé úvahy Mary Douglasové tak, jak jsou obsaženy v její knize *Purity and Danger*.

Body: 8

5) Obecný přesah práce.

Práce je jasně strukturovaná a poskytuje dostatečné informace i čtenáři, který nemá o dané problematice podrobnou znalost. Autor si vhodně zvolil i téma práce, když se zaměřil na ústřední kohezní prvek staroegyptské civilizace – krále. Analýza proto může být inspirativní i pro odborníky, jejichž zájmem jsou některé jiné africké anebo blízkovýchodní kultury. V mnoha z nich totiž instituce krále existovala a srovnání jejich vnitřního fungování může přinést zajímavé podněty.

Body: 8